

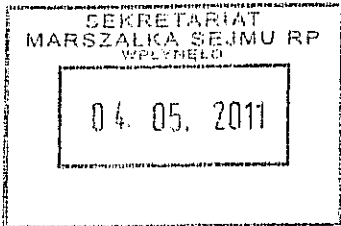

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW
PL/LS/0602/10/APQ/2011/BMI9-4842

GABINET MARSZAŁKA SENATU
wpłynęło dn. 5. 05. 11.
nr. 2344 podpis. Borusewicz

Warszawa, 2 maja 2011 r.

p. J. Kwieciński
Wzrost Prac. Senackich
wpłynęło dn. 6. 05. 11. zał.
4338 podpis. M.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP

Stanisław Perle Marszałek

Odpowiadając na oświadczenie Pana Andrzeja Grzyba, Senatora RP, z dnia 31 marca 2011 r., w sprawie zmiany obowiązujących przepisów dotyczących uiszczania podatków przez współwłaścicieli, nadesłane przy piśmie Marszałka Senatu z dnia 5 kwietnia 2011 r., znak: BPS/DSK-043-3518/11, uprzejmie informuję.

Zgodnie z art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 ze zm.), jeżeli nieruchomość lub obiekt budowlany stanowi współwłasność lub znajduje się w posiadaniu dwóch lub więcej podmiotów, to stanowi odrębny przedmiot opodatkowania, a obowiązek podatkowy w podatku od nieruchomości ciąży solidarnie na wszystkich współwłaścicielach lub posiadaczach.

W myśl art. 91 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8 poz. 60 ze zm.) do odpowiedzialności solidarnej za zobowiązania podatkowe stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego dla zobowiązań cywilnoprawnych.

Art. 366 § 1 i 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 ze zm.) stanowi, iż kilku dłużników może być zobowiązanych w ten sposób, że wierzyciel może żądać całości lub części świadczenia od wszystkich dłużników łącznie, od kilku z nich lub od każdego z osobna, a zaspokojenie wierzyciela przez któregośkolwiek z dłużników zwalnia pozostałych (solidarność dłużników). Aż do zupełnego zaspokojenia wierzyciela wszyscy dłużnicy solidarni pozostają zobowiązani.

Istota solidarnej odpowiedzialności za zobowiązanie podatkowe polega na tym, że każdy z dłużników jest zobowiązany wobec wierzyciela do spełnienia całego świadczenia, tak jakby był jedynym dłużnikiem.

Zgodnie z art. 21 § 1 Ordynacji podatkowej, zobowiązanie podatkowe powstaje z dniem:

- 1) zaistnienia zdarzenia, z którym ustawa podatkowa wiąże powstanie takiego zobowiązania,
- 2) doręczenia decyzji organu podatkowego, ustalającej wysokość tego zobowiązania.

Art. 92 § 1 ww. ustawy stanowi, że jeżeli, zgodnie z ustawami podatkowymi, podatnicy ponoszą solidarną odpowiedzialność za zobowiązania podatkowe, a zobowiązania te powstają w sposób przewidziany w art. 21 § 1 pkt 2, odpowiedzialnymi solidarnie są podatnicy, którym doręczono decyzję ustalającą wysokość zobowiązania podatkowego.

Jeśli więc zobowiązanie podatkowe powstaje przez doręczenie decyzji, warunkiem jego powstania wobec określonego podmiotu jest doręczenie decyzji temu podmiotowi.

W świetle powołanych przepisów współwłaściciele nieruchomości są podatnikami podatku od nieruchomości od całości zobowiązania podatkowego. W związku z tym w przypadku niedoręczenia decyzji któremukolwiek ze współwłaścicieli, nie powstanie wobec niego zobowiązanie podatkowe. Sytuacja taka, chociaż możliwa na gruncie przepisów o odpowiedzialności solidarnej nie jest pożądana zarówno ze względu na ograniczenie podmiotów, od których można dochodzić zapłaty zobowiązania podatkowego, jak i z punktu widzenia wzajemnych rozliczeń cywilnoprawnych współwłaścicieli związanych z zapłatą podatku.

Art. 217 Konstytucji RP stanowi, że nakładanie podatków, innych danin publicznych, określanie podmiotów, przedmiotów opodatkowania i stawek podatkowych, a także zasad przyznawania ulg i umorzeń oraz kategorii podmiotów zwolnionych od podatków następuje w drodze ustawy.

Powyższa zasada konstytucyjna wyklucza dowolność formy ustanawiania regulacji podatkowych zarówno ze strony administracji publicznej jak i podatników. Obowiązek podatkowy może być określony jedynie w ustawie. W konsekwencji nie jest możliwe zniesienie obowiązku podatkowego wobec niektórych podmiotów zobowiązanych na podstawie przepisów ustawowych za pomocą umowy cywilnoprawnej lub złożenia oświadczenia. Taki bowiem skutek miałyby oświadczenie jednego z zobowiązanych, którego celem byłoby niedoręczanie decyzji (nakazu zapłaty) pozostałym zobowiązanym.

Przyjęcie koncepcji oświadczeń w celu ograniczenia kosztów związanych z wezwaniami wymagałoby zmiany powołanych ustaw podatkowych.

Możliwym rozwiązaniem w przypadku nieadekwatności kosztów doręczeń pism w postępowaniu podatkowym (decyzji, wezwań do zapłaty itd.) w stosunku do wysokości zobowiązania jest ustanowienie przez stronę (w tym przypadku współwłaścicieli nieruchomości) przedstawiciela do doręczeń. Na podstawie art. 145 Ordynacji podatkowej pisma doręcza się stronie, a gdy strona działa przez przedstawiciela, temu przedstawicielowi. Jeżeli strona ustanowiła pełnomocnika, pisma doręcza się pełnomocnikowi. Strona, ustanawiając pełnomocników, wyznacza jednego z nich jako właściwego do doręczeń. W przypadku niewyznaczenia

pełnomocnika właściwego do doręczeń organ podatkowy doręcza pismo jednemu z pełnomocników.

Należy również zauważyć, że współwłasność powstająca w wyniku dziedziczenia przez wielu spadkobierców jest z założenia stanem przejściowym, który trwa do momentu stwierdzenia nabycia spadku, w którym ustala się, kto z powołanych do spadkobrania jest spadkobiercą. Współwłasność nieruchomości może być także w każdym czasie zniesiona przez umowę lub orzeczenie sądu.

Wobec wskazanych możliwości ograniczenia kosztów postępowania podatkowego na gruncie obecnie obowiązujących przepisów Ministerstwo Finansów nie przewiduje zmian legislacyjnych w omawianym zakresie.

z poważaniem
Z upoważnienia Ministra Finansów
PODSZKRETARZ STANU
Maciej Grabowski
Maciej Grabowski